

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

VASTGESTELD OP 12 FEBRUARI 2022

GROENLINKS

HOOFDSTUK 01

HET LANDELIJK CONGRES

ARTIKEL 1 • VOORBEREIDING VAN EEN CONGRES DAT DOOR HET PARTIJBESTUUR WORDT BIJEENGEROEPEN

1. Het partijbestuur maakt het besluit om een congres te houden zo vroeg mogelijk, bij voorkeur 6 maanden tevoren, aan de leden bekend, met vermelding van de datum en de belangrijkste onderwerpen.
2. De oproeping voor het congres wordt ten minste 10 weken tevoren schriftelijk of elektronisch gestuurd aan alle leden.
3. De oproeping bevat tenminste:
  - a. aanvangstijd en locatie van het congres,
  - b. de aanmeldingsprocedure,
  - c. de conceptagenda,
  - d. de amendeerbare conceptcongresstukken,
  - e. de amendementenprocedure.

Voor de feitelijke inhoud van deze stukken kan verwezen worden naar de website, het ledenblad of een andere bron die voor alle leden toegankelijk is.

4. Amendementen worden uiterlijk 6 weken voor het congres ingediend.
5. Het congrespresidium kan een dag organiseren om de ingediende amendementen te bespreken. Indieners zijn, behoudens zwaarwegende omstandigheden, verplicht hieraan deel te nemen.
6. Uiterlijk 2 weken voor het congres wordt de congreskrant schriftelijk of elektronisch onder verantwoordelijkheid van het congrespresidium gepubliceerd. Die bevat in ieder geval:
  - a. praktische informatie die voor de congresdeelnemers van belang is,
  - b. de conceptcongresorde,
  - c. de conceptagenda,
  - d. de te behandelen congresstukken.
7. De congresorde beschrijft hoe de onderwerpen worden behandeld, hoe de spreektijd van congresdeelnemers wordt bepaald, en hoe de besluitvorming plaatsvindt. Bij de agenda wordt aangegeven hoeveel tijd voor de verschillende onderwerpen wordt uitgetrokken.
8. Tot 10 dagen voor het congres kunnen moties schriftelijk of elektronisch bij het congrespresidium worden ingediend.
9. Tot 2 uur na aanvang van het congres kunnen actuele moties schriftelijk of elektronisch bij het congrespresidium worden ingediend. Het congrespresidium laat deze alleen toe als het onderwerp spoedeisend is, en het onderwerp 10 dagen voor het congres nog niet bekend was.

ARTIKEL 2 • EXTRA CONGRES

1. In dringende gevallen kan het partijbestuur een congres bijeenroepen op een termijn van minder dan 10 weken. In dat geval stelt het partijbestuur, na raadpleging van het congrespresidium en met instemming van de toezichtraad, een verkort tijdschema vast, dat zo spoedig mogelijk aan de leden wordt bekendgemaakt.
2. Als regeringsdeelname aan de orde is roept het partijbestuur een extra congres bijeen. Tijdens dit congres wordt leden gevraagd in te stemmen met regeringsdeelname van GroenLinks. Het partijbestuur stelt conform lid 1 van dit artikel, na raadpleging van het congrespresidium en met instemming van de toezichtraad, een verkort tijdschema vast.

ARTIKEL 3 • CONGRESORDE

1. Het congres beslist zelf over zijn congresorde. Deze congresorde mag niet in strijd zijn met de wet, de statuten of het huishoudelijk reglement.
2. Het congres kan besluiten voorstellen die het te laat hebben bereikt in behandeling te nemen.
3. Het vorige lid geldt niet voor voorstellen tot wijziging van de statuten of het huishoudelijk reglement en een voorstel om de vereniging te ontbinden.

ARTIKEL 4 • INDELING VAN AMENDEMENTEN

1. Het congrespresidium deelt amendementen op congresstukken in, in de volgende categorieën:
  - categorie 3: amendementen die beogen wezenlijke veranderingen aan te brengen in het voorliggende congresstuk;
  - categorie 2: amendementen die wel op verschillen duiden, maar niet leiden tot herziening op hoofdpunten van het voorliggende congresstuk;
  - categorie 1: amendementen die van ondergeschikte betekenis zijn, slechts kleine veranderingen voorstellen of zuiver redactioneel van aard zijn.
2. Het congrespresidium deelt aan de indieners mee in welke categorie hun amendementen zijn ingedeeld en vermeldt of het partijbestuur ze wil overnemen of verwerpen.

ARTIKEL 5 • BEOORDELING VAN AMENDEMENTEN

1. Het partijbestuur doet voorstellen om amendementen over te nemen of te verwerpen.
2. Bij amendementen van categorie 1 is het voorstel van het partijbestuur bindend. Op het congres vindt geen discussie en geen stemming plaats.
3. De in categorie 2 ingedeelde amendementen komen op het congres afzonderlijk in stemming. Als het partijbestuur het amendement niet overneemt, kunnen de indieners en het partijbestuur een toelichting geven. Er vindt geen discussie plaats.
4. De in categorie 3 ingedeelde amendementen komen op het congres afzonderlijk in stemming na discussie.
5. Het partijbestuur kan besluiten voorafgaand aan het congres een elektronische ledenraadpleging te organiseren over de in categorie 2 en 3 ingedeelde amendementen. Het partijbestuur is verantwoordelijk voor de inrichting hiervan.

ARTIKEL 6 • WIJZE VAN STEMMEN

1. Tijdens het congres wordt bij stemmingen over personen schriftelijk of elektronisch gestemd, tenzij dit huishoudelijk reglement besluitvorming bij acclamatie mogelijk maakt.
2. Bij stemmingen over zaken kan ook worden gestemd met behulp van een stemkaart.

ARTIKEL 7 • INITIATIEF CONGRES

1. Een congres, bijeen te roepen door leden overeenkomstig artikel 8 lid 2 van de statuten, kan worden bijeengeroepen door schriftelijke of elektronische uitnodiging aan alle leden. Degenen die het congres bijeenroepen leveren de te verzenden stukken aan bij het Landelijk Bureau. Het Landelijk Bureau verzorgt de uitnodiging.
2. De uitnodiging moet in elk geval vermelden:
  - a. de datum van het congres (ten minste dertig dagen na verzending van de uitnodiging) en de plaats, het adres en de begintijd;
  - b. namen en woonplaatsen van degenen die het congres bijeenroepen;
  - c. een verwijzing naar artikel 8 lid 2 van de statuten en een opgave van data en feiten, op grond waarvan dat artikellid van toepassing wordt geacht;
  - d. een aanduiding van de te behandelen onderwerpen;
  - e. een adres voor opgave van stemgerechtigde congresdeelnemers en de

sluitingsdatum van de termijn daartoe (twee weken vóór de congresdatum);

f. een webadres voor het verkrijgen van nadere informatie en eventuele stukken.

3. Degenen die het extra congres bijeenroepen dragen zorg voor het opmaken van een verslag. Zij verstrekken dit binnen een maand aan het partijbestuur.

ARTIKEL 8 • POLITIEK REFERENDUM: INLEIDEND VERZOEK

1. Indien tenminste 150 leden gezamenlijk het voornemen kenbaar maken een politiek referendum als bedoeld in artikel 12 van de statuten te willen organiseren, draagt het partijbestuur zorg voor verspreiding van dit voornemen onder de leden.

2. De initiatiefnemers geven aan welke vraag ze aan de leden willen voorleggen.

3. De vraagstelling wordt ter toetsing voorgelegd aan de referendumcommissie.

4. Het partijbestuur kan het voornemen van een advies aan de leden voorzien.

HOOFDSTUK 2 VASTSTELLING VAN LANDELIJKE KANDIDATENLIJSTEN

ARTIKEL 9 • REIKWIJDTE

Dit hoofdstuk is van toepassing op de verkiezingen voor de Tweede Kamer, de Eerste Kamer en het Europees Parlement.

ARTIKEL 10 • PROTOCOLLEN

1. Het partijbestuur stelt een integriteitsprotocol vast. Daarin wordt geregeld hoe de verantwoordelijke kandidatencommissie de integriteit van kandidaten beoordeelt.

2. Het partijbestuur stelt een protocol vast, waarin geregeld wordt welk orgaan, na afloop van de werkzaamheden van functioneringscommissies en kandidatencommissies, verantwoordelijk is voor het bewaren van verslagen en andere vertrouwelijke gegevens die bij de werkzaamheden zijn verzameld, wie toegang hebben tot die gegevens, en wanneer ze worden vernietigd.

ARTIKEL 11 • VERKIEZINGSPLAN

1. Het partijbestuur stelt het verkiezingsplan vast. Dit bevat in elk geval de termijn waarbinnen leden zich kandidaat kunnen stellen en de termijn waarbinnen de kandidatenlijst wordt gepresenteerd.

2. Het partijbestuur beslist over de lengte van de lijst en benoemt een commissie die voor deze verkiezingen de kandidaten selecteert (externe kandidatencommissie). Deze commissie werkt onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur. Het partijbestuur is verantwoordelijk voor het bepalen van het aantal lijstduwers en de selectie en vaststelling daarvan.

3. Bij verkiezingen voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement benoemt het partijbestuur een programmacommissie.

4. Als tussentijdse verkiezingen voor de Tweede Kamer een versnelde procedure noodzakelijk maken, kan het partijbestuur, met instemming van de toezichtraad, besluiten dat, in afwijking van de artikelen 12 tot en met 14, de kandidatenlijst wordt vastgesteld op het congres. In dat geval bepaalt het partijbestuur, met instemming van de toezichtraad, hoe de procedure verloopt.

ARTIKEL 12 • LIJSTTREKKERSREFERENDUM

1. De lijsttrekker voor de verkiezingen voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement wordt gekozen bij referendum. Dit referendum gaat aan het vaststellen van de kandidatenlijst vooraf.

2. Ieder lid kan worden voorgedragen bij de externe kandidatencommissie door tenminste 150 leden.

3. De commissie beoordeelt de kandidaten aan de hand van het integriteitsprotocol. Is zij van oordeel dat problemen rond de integriteit van een kandidaat een ernstig risico vormen, dan laat zij die kandidaat niet toe tot het referendum. De kandidaat kan dat oordeel ter toetsing voorleggen aan de commissie voor geschil en beroep. De commissie voor geschil en beroep kan bepalen dat de kandidaat wordt toegelaten. Voor de kandidaten bekend worden gemaakt krijgen zij de gelegenheid zich terug te trekken.

4. De commissie beoordeelt alle kandidaten die tot de stemming zijn toegelaten op hun geschiktheid. Daartoe bevroegt zij kandidaten zo nodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zo nodig opgegeven referenties na en wint zij informatie in over de kandidaten. Daarna stelt de commissie een advies op over de kandidaten. Kandidaten krijgen de gelegenheid zich terug te trekken.
5. De commissie maakt de kandidaten en de adviezen bekend.
6. Er wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. Ieder lid kan door doornummering aangeven welke kandidaat zijn eerste, tweede en volgende voorkeur heeft. Een lid is niet verplicht alle kandidaten te nummeren; een lid kan aangeven geen van de kandidaten te steunen.
7. Gekozen is de kandidaat die een absolute meerderheid van de stemmen heeft behaald. Blanco stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht, de optie 'geen der kandidaten' telt mee voor de uitslag. Als er bij een eerste telling geen kandidaat is gekozen, valt de kandidaat die de minste stemmen heeft af en worden diens stemmen op basis van de doornummering toegekend aan de kandidaten die nog niet zijn afgevallen. Daarna wordt opnieuw geteld. Deze stappen worden telkens herhaald, tot een van de kandidaten een absolute meerderheid van de stemmen heeft behaald.
8. Indien er slechts één kandidaat tot het referendum toegelaten is, wordt de lijsttrekker gekozen op het congres met toepassing van artikel 15.

ARTIKEL 13 • HET OPSTELLEN VAN DE KANDIDATENLIJST

1. Ieder lid kan worden voorgedragen door tenminste 15 leden.
2. De externe kandidatencommissie beoordeelt de kandidaten aan de hand van het integriteitsprotocol. Is zij van oordeel dat problemen rond de integriteit van een kandidaat een ernstig risico vormen, dan laat zij die kandidaat niet toe tot de stemming op het congres. De kandidaat kan dat oordeel ter toetsing voorleggen aan de commissie voor geschil en beroep. De commissie voor geschil en beroep kan bepalen dat de kandidaat wordt toegelaten tot de stemming. Voor de kandidaten (conform lid 6 van dit artikel) bekend worden gemaakt krijgen zij de gelegenheid zich terug te trekken.
3. De commissie beoordeelt alle kandidaten die tot de stemming zijn toegelaten op hun geschiktheid. Daartoe bevroegt zij de kandidaten zo nodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zo nodig opgegeven referenties na en wint zij informatie in over de kandidaten.

Een lid dat wordt voorgedragen door de kandidatencommissie is toegelaten tot de stemming. Voordat de kandidaten conform de bepalingen van dit artikel bekend worden gemaakt, krijgen zij de gelegenheid zich terug te trekken.

4. Daarna stelt de commissie een advies op over alle tot de stemming toegelaten kandidaten en geeft zij een advies over de volgorde van de kandidatenlijst. Daarbij let de commissie op diversiteit, spreiding over deskundigheid en ervaring, en teamrollen. De commissie stelt alle kandidaten vertrouwelijk op de hoogte van de adviezen. Zij krijgen de gelegenheid zich terug te trekken.
5. Tot de stemming toegelaten kandidaten die niet op de lijst zijn geplaatst, kunnen hun kandidatuur handhaven. Kandidaten die wel op de lijst zijn geplaatst, kunnen zich kandidaat stellen voor hogere plaatsen.
6. De kandidatencommissie maakt de conceptkandidatenlijst, de namen van alle kandidaten, voor zover zij zich niet hebben teruggetrokken, en de adviezen bekend.

ARTIKEL 14 • HET VASTSTELLEN VAN DE KANDIDATENLIJST BIJ REFERENDUM

1. Bij het referendum over de kandidatenlijst wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. Ieder lid kan door doornummering aangeven welke kandidaat zijn eerste, tweede en volgende voorkeur heeft. Een lid is niet verplicht alle kandidaten te nummeren; een lid kan aangeven de volgorde van de kandidatenlijst te steunen of geen van de kandidaten te steunen. Blanco stemmen zijn niet toegestaan, onthoudingen tellen niet mee voor de uitslag.
2. Een formulier geldt in eerste instantie als een stem van eerste voorkeur. Een kandidaat met meer dan 50% van de stemmen is gekozen. Indien geen van de kandidaten aan deze voorwaarde voldoet wordt steeds de kandidaat met het geringste aantal stemmen afgewezen. Elk van de formulieren voor de afgewezen kandidaat worden toegekend aan de erop genoemde kandidaat van de eerstvolgende voorkeur. Hierbij tellen kandidaten die zijn afgewezen of die reeds zijn gekozen niet mee. Formulieren waarop geen verdere voorkeur wordt genoemd zijn uitgeput. Een kandidaat met meer dan de helft van de niet uitgeputte stemmen is gekozen.

3. Het partijbestuur draagt zorg voor het inleveren van de kandidatenlijst.

ARTIKEL 15 • VASTSTELLING VAN DE KANDIDATENLIJST OP HET CONGRES

Als, met toepassing van artikel 11 lid 4, de kandidatenlijst wordt vastgesteld op het congres, gelden de volgende regels:

1. Er wordt per plaats gestemd, te beginnen met plaats één. De leden brengen een stem uit op de kandidaat van hun voorkeur, of zij kunnen aangeven dat zij geen van de kandidaten steunen. Blanco stemmen zijn niet toegestaan, onthoudingen tellen niet mee voor de uitslag, worden geacht niet te zijn uitgebracht, de optie 'geen der kandidaten' telt mee voor de uitslag.
2. Het congres besluit over het aantal plekken waarover apart wordt gestemd. Het congres kan besluiten het resterende deel van de lijst in één keer vast te stellen of het partijbestuur daartoe te machtigen.
3. Haalt een kandidaat een absolute meerderheid, dan is zij of hij direct gekozen. Haalt geen van de kandidaten een absolute meerderheid, dan vindt herstemming plaats tussen de twee kandidaten met het hoogste aantal stemmen. Als het aantal stemmen dat wordt uitgebracht tegen beide kandidaten meer dan 50% is, zijn zij afgewezen en schuiven de kandidaten voor de volgende plaatsen op de lijst een plaats op. Is het aantal stemmen tegen beide kandidaten minder dan 50%, dan is de kandidaat met de meeste stemmen gekozen; bij een gelijk stemmenaantal beslist het lot.
4. Is voor een functie maar één kandidaat gesteld, dan wordt die benoemd bij acclamatie. Als echter één lid om stemming vraagt, wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. De kandidaat is gekozen als het aantal stemmen voor de kandidaat groter is dan het aantal stemmen tegen.
5. Elke kandidaat kan zich op elk moment terugtrekken.
6. Het partijbestuur draagt zorg voor het inleveren van de kandidatenlijst.

ARTIKEL 16 • INTERN DEBAT

1. Het partijbestuur stelt een regeling 'politieke meningsvorming en debat' vast.
2. De regeling beschrijft de vereisten aan de vormgeving van de politieke meningsvorming en debat die het partijbestuur organiseert. Dat betreft:
  - a. de wijze waarop leden en andere geïnteresseerden inbreng kunnen leveren;
  - b. de wijze waarop de voor het onderwerp relevante fracties in de Eerste of Tweede Kamer of het Europees Parlement in de meningsvorming worden betrokken;
  - c. de wijze waarop resultaten van de meningsvorming en het debat worden gepresenteerd;
  - d. de wijze waarop leden zeggenschap hebben bij het vaststellen van de uitkomsten van deze meningsvorming en het debat.

ARTIKEL 17 • FUNCTIONERINGSKOMMISSIES

1. Het partijbestuur stelt een functioneringscommissie in voor de fracties in de Tweede Kamer, de Eerste Kamer en het Europees Parlement.
2. De functioneringscommissie voert tenminste jaarlijks een gesprek met alle leden van de betreffende fractie.

ARTIKEL 18 • NA DE VERKIEZINGEN

Als GroenLinks deelneemt aan de kabinetsformatie neemt een vertegenwoordiger van het partijbestuur deel aan de interne besprekingen en de selectiegesprekken met de kandidaten.

HOOFDSTUK 3

PARTIJORGANEN OP LANDELIJK NIVEAU

ARTIKEL 19 • VERKIEZING VAN DE TOEZICHTRAAD, DE REFERENDUMCOMMISSIE, DE COMMISSIE VOOR GESCHIL EN BEROEP, DE INTERNE KANDIDATENCOMMISSIE EN HET CONGRESPRESIDIUM

1. De hier genoemde organen hebben de volgende grootte:

a. toezichtraad:	5-7 leden
b. commissie voor geschil en beroep:	5-9 leden
c. referendumcommissie:	3 leden
d. congrespresidium:	5-9 leden
e. interne kandidatencommissie:	5-7 leden
2. Bij het kiezen van leden voor deze organen stemt het congres met toepassing van artikel 6 lid 1. Zijn er evenveel kandidaten als vacatures, dan kan ook worden gestemd met behulp van een stemkaart.
3. De leden van deze organen worden voor drie jaar gekozen. De leden van de toezichtraad worden gekozen volgens een rooster van aftreden. De voorzitter van de toezichtraad wordt in functie gekozen.
4. Het partijbestuur benoemt uit zijn midden één persoon, die als adviserend lid aan het congrespresidium wordt toegevoegd.
5. Alle landelijke organen leggen hun werkwijze vast op een voor leden toegankelijke wijze en zij leggen verantwoording af aan het congres, tenzij anders bepaald in de statuten of het huishoudelijk reglement.

ARTIKEL 20 • TAKEN VAN DE TOEZICHTRAAD

De toezichtraad:

- a. stelt de accountant aan en keurt de begroting en het meerjarenbeleidsplan goed;
- b. brengt voor 1 juli een advies uit aan het congres over het goedkeuren van het jaarverslag, de balans en de staat van baten en lasten over het afgelopen jaar;
- c. bewaakt de implementatie en de uitvoering van de congresbesluiten tussen de congressen door;
- d. stemt in met besluiten van het partijbestuur, voor zover dat wordt bepaald in de statuten of dit reglement.

ARTIKEL 21 • SAMENSTELLING EN VERKIEZING VAN HET PARTIJBESTUUR

1. Het partijbestuur telt zeven leden, die voor drie jaar worden gekozen volgens een rooster van aftreden.
2. Er wordt per functie gestemd. De leden brengen een stem uit op de kandidaat van hun voorkeur, of zij kunnen aangeven dat zij geen van de kandidaten steunen. Blanco stemmen zijn niet toegestaan, onthoudingen tellen niet mee voor de uitslag.
3. Als bij een stemming geen van de kandidaten een absolute meerderheid van de stemmen haalt, vindt herstemming plaats tussen de twee kandidaten met het hoogste aantal stemmen. Indien beide kandidaten elk 50% van de stemmen halen, beslist het lot. Als het aantal stemmen dat wordt uitgebracht op geen der kandidaten meer is dan 50% is, zijn de kandidaten afgewezen en blijft de vacature onvervuld.
4. Is voor een functie maar één kandidaat gesteld, dan wordt die benoemd bij acclamatie. Als echter één lid om stemming vraagt, wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. De kandidaat is gekozen als het aantal stemmen voor de kandidaat groter is dan 50%.
6. Elke kandidaat kan zich op elk moment terugtrekken.

ARTIKEL 22 • KANDIDAATSTELLING VOOR VACANTE FUNCTIES IN HET PARTIJBESTUUR

1. Ieder lid kan worden voorgedragen voor het partijbestuur door tenminste 15 leden.
2. De interne kandidatencommissie beoordeelt de kandidaten aan de hand van het integriteitsprotocol, zoals bedoeld in artikel 10. Is zij van oordeel dat problemen rond de integriteit van een kandidaat een ernstig risico vormen, dan laat zij die kandidaat niet toe tot de stemming op het congres. De

kandidaat kan dat oordeel ter toetsing voorleggen aan de commissie voor geschil en beroep. De commissie voor geschil en beroep kan bepalen dat de kandidaat wordt toegelaten tot de stemming op het congres.

3. Een lid kan voorts worden voorgedragen door de interne kandidatencommissie. De commissie draagt geen kandidaten voor als problemen rond haar of zijn integriteit een ernstig risico vormen.
4. De commissie beoordeelt alle kandidaten die tot de stemming zijn toegelaten op hun geschiktheid. Daartoe bevraagt zij de kandidaten zo nodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zo nodig opgegeven referenties na en wint zij informatie in over de kandidaten.
5. Daarna stelt de commissie een voordracht op, waarin voor elke vacante bestuursfunctie een of meer geschikte kandidaten worden genoemd. Daarbij let de commissie op diversiteit, spreiding over deskundigheid en ervaring, en teamrollen. De commissie stelt de alle tot de stemming toegelaten kandidaten vertrouwelijk van haar oordeel op de hoogte. Zij krijgen de gelegenheid zich terug te trekken.
6. Kandidaten kunnen zich kandidaat stellen voor andere vacante bestuursfuncties dan hen zijn toebedeeld in de voordracht. Tot de stemming toegelaten kandidaten die niet op de voordracht zijn geplaatst, kunnen zich kandidaat stellen voor een of meer door hen op te geven vacante bestuursfuncties.
7. De commissie maakt bekend wie kandidaat is voor welke functies, met de adviezen.

ARTIKEL 23 • TUSSENTIJDSE BENOEMING VAN BESTUURSLEDEN

1. Bij tussentijdse benoeming van bestuursleden door de leden van de toezichtraad is artikel 22 van overeenkomstige toepassing. In dat geval moet “de stemming op het congres” worden vervangen door: “de besluitvorming door de toezichtraad”.
2. Bij toepassing van artikel 22 lid 7 maakt de commissie alleen aan de toezichtraad bekend wie kandidaat is voor welke functies.

ARTIKEL 24 • VERKIEZING VAN DE TOEZICHTRAAD

1. Bij het kiezen van de leden van de toezichtraad stemt het congres met toepassing van artikel 21 lid 2 t/m 5.
2. Ieder lid kan zich, met inachtneming van artikel 3 van de statuten, kandidaatstellen voor de toezichtraad. De interne kandidatencommissie beoordeelt de kandidaten met toepassing van artikel 22 lid 2 t/m 5 en artikel 22 lid 7.

ARTIKEL 25 • WERKGROEPEN

1. Leden van GroenLinks kunnen zich organiseren in landelijke werkgroepen, die actief zijn rond een politiek thema of op basis van deskundigheid.
2. Het partijbestuur ziet toe op het functioneren van landelijke werkgroepen, en kan hiertoe een protocol opstellen.
3. Het partijbestuur kan besluiten tot subsidiëring of ondersteuning van landelijke werkgroepen.

HOOFDSTUK 4 AFGEVAARDIGDEN NAAR DE EUROPESE GROENE PARTIJ

ARTIKEL 26 • DELEGATIE NAAR DE RAAD VAN DE EUROPESE GROENE PARTIJ

1. Een lid van het partijbestuur vertegenwoordigt het partijbestuur van GroenLinks in de delegatie naar de Raad van de Europese Groene Partij.
2. Overige leden in de delegatie naar de Raad worden gekozen door het GroenLinks congres, op voordracht van het partijbestuur en met inachtneming van de benoemingseisen van de Europese Groene Partij. Zij worden voor drie jaar gekozen.
3. Het partijbestuur stelt vast hoeveel leden voor de delegatie naar de Raad worden gekozen. Zij houdt hierbij rekening met de vermoedelijke omvang van de delegatie en kan het congres voorstellen plaatsvervangende leden te kiezen.

ARTIKEL 27 • DELEGATIE NAAR HET CONGRES VAN DE EUROPESE GROENE PARTIJ

1. Het congres kiest voorafgaand aan elk EGP-congres, op voordracht van het partijbestuur, afgevaardigden naar het congres van de EGP. Hun termijn eindigt op het eerste (GroenLinks) congres volgend op een congres van de EGP.
2. Het partijbestuur stelt vast hoeveel afgevaardigden worden gekozen. Zij houdt hierbij rekening met de vermoedelijke omvang van de delegatie naar het congres van de EGP.
3. De delegatie bestaat uit:
  - a. de delegatie naar de Raad van de Europese Groene Partij, volgens artikel 26;
  - b. de door het congres gekozen afgevaardigden volgens artikel 27 lid 1;
  - c. overige leden, aan te wijzen door het partijbestuur.
4. De delegatie bestaat tenminste voor de helft uit personen die door het congres als afgevaardigde naar de EGP zijn gekozen.
5. Het partijbestuur zorgt ervoor dat de samenstelling van de delegatie in overeenstemming is met de eisen die de Europese Groene Partij daaraan stelt.

HOOFDSTUK 5 AFDELINGEN: ALGEMEEN

ARTIKEL 28 • OPRICHTING VAN EEN AFDELING

1. In een gemeente die geen eigen afdeling kent kunnen ten minste zeven leden een nieuwe afdeling oprichten. De afdelingsgrenzen worden bepaald door het provinciaal bestuur na overleg met de betrokken leden.
2. Om zelfstandig te kunnen voortbestaan dient de afdeling een jaar na oprichting ten minste vijftien leden te tellen.
3. Het partijbestuur stelt een of meer afdelingen in voor leden die buiten Nederland verblijven.

ARTIKEL 29 • POLITIEK REFERENDUM

1. De ledenvergadering of het afdelingsbestuur kan besluiten tot het houden van een referendum over een onderwerp dat tot het werkterrein van de ledenvergadering hoort.
2. Bij het referendum wordt gestemd over een voorstel dat strekt tot wijziging van de bestaande situatie; dat kan ook inhouden het doen van een uitspraak of het innemen van een standpunt. De leden kunnen slechts voor of tegen het voorstel stemmen.
3. Tussen het openen en sluiten van de stemming ligt tenminste één week.
4. Het voorstel is aangenomen als een meerderheid van de stemmen vóór het voorstel is en die meerderheid tenminste 10% van de leden vertegenwoordigt. Het besluit heeft dan dezelfde status als een besluit van de ledenvergadering. In alle andere gevallen is het voorstel verworpen. Als de tegenstemmers tenminste 10% van de leden vertegenwoordigen, heeft de verwerping dezelfde status als een besluit van de ledenvergadering.
5. Dit artikel is niet van toepassing op een referendum waarbij de kandidatenlijst voor verkiezingen wordt vastgesteld of waarbij de lijsttrekker of de voorzitter van het afdelingsbestuur wordt gekozen.

ARTIKEL 29 • TAKEN VAN HET AFDELINGSBESTUUR

Het afdelingsbestuur heeft tot taak:

- a. het dagelijks bestuur van de afdeling te voeren;
- b. de politieke meningsvorming, het debat en de standpuntbepaling door de leden te organiseren en te faciliteren;
- c. politiek talent te scouten en te ontwikkelen.

ARTIKEL 30 • FUNCTIONEREN VAN VERTEGENWOORDIGERS EN AMBTSDRAGERS

1. De ledenvergadering stelt een functioneringscommissie in, op voorstel van het afdelingsbestuur.
2. De functioneringscommissie voert tenminste jaarlijks een gesprek met alle vertegenwoordigers en de wethouders of gedeputeerden.
3. De functioneringscommissie volgt het functioneren van deze vertegenwoordigers en ambtsdragers en doet indien nodig voorstellen voor verbetering.
4. De functioneringscommissie rapporteert aan de ledenvergadering.

ARTIKEL 31 • PROVINCIALE AFDELING

1. Het bestuur van een provinciale afdeling heeft als bijzondere taken:
  - a. het stimuleren van deelname aan verkiezingen van afdelingen binnen de provincie;
  - b. het stimuleren van samenwerking tussen afdelingen;
  - c. het zo nodig op verzoek ondersteunen van afdelingen;
  - d. het bemiddelen bij geschillen binnen een afdeling of tussen afdelingen.
2. Voldoet een afdeling niet aan haar taak, dan kan het provinciaal bestuur het bestuur van die afdeling tijdelijk overnemen. Is de taakverwaarlozing structureel, dan kan het provinciaal bestuur, na overleg met de betrokken leden, besluiten de afdelingsgrenzen aan te passen en de leden elders onder te brengen, of de afdeling op te heffen.

HOOFDSTUK 6 VASTSTELLING VAN KANDIDATENLIJSTEN IN AFDELINGEN

ARTIKEL 32 • DEELNAME AAN VERKIEZINGEN EN VERKIEZINGSPLAN

1. De ledenvergadering beslist over het deelnemen aan verkiezingen voor een vertegenwoordigend orgaan.
2. Het afdelingsbestuur stelt het verkiezingsplan vast. Dit bevat in elk geval de termijn waarbinnen leden zich kandidaat kunnen stellen en de termijn waarbinnen de kandidatenlijst wordt gepresenteerd. Voor deelname als samenvoeging van aanduidingen en/of onder een andere naam dan 'GroenLinks' is toestemming vereist van het partijbestuur.
3. Het afdelingsbestuur beslist over de lengte van de lijst en benoemt de leden van de programmacommissie en een commissie die voor deze verkiezingen belast wordt met de selectie van kandidaten (externe kandidatencommissie).

ARTIKEL 33 • HET LIJSTTREKKERSREFERENDUM

Als de ledenvergadering, op voordracht van het afdelingsbestuur, bepaalt dat de lijsttrekker bij referendum wordt gekozen gelden de volgende regels:

1. Het afdelingsbestuur is verantwoordelijk voor vaststelling en bekendmaking van het tijdschema, het verloop van de stemming en de vaststelling van de uitslag.
2. De externe kandidatencommissie beoordeelt uitsluitend aan de hand van het integriteitsprotocol of de kandidaten kunnen worden toegelaten tot het lijsttrekkersreferendum. Is zij van oordeel dat problemen rond de integriteit van een kandidaat een ernstig risico vormen, dan laat zij die kandidaat niet toe tot het referendum. De kandidaat kan dat oordeel ter toetsing voorleggen aan de commissie voor geschil en beroep. De commissie voor geschil en beroep kan bepalen dat de kandidaat wordt toegelaten. Voor de kandidaten bekend worden gemaakt krijgen zij de gelegenheid zich terug te trekken.
3. De commissie beoordeelt alle kandidaten die tot de stemming zijn toegelaten op hun geschiktheid. Daartoe bevraagt zij de kandidaten zo nodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zo nodig opgegeven referenties na en wint zij informatie in over de kandidaten. Daarna stelt de commissie een advies op over kandidaten. De commissie stelt elke kandidaat vertrouwelijk op de hoogte van het advies. Zij krijgen de gelegenheid zich terug te trekken.

4. De commissie maakt de kandidaten en adviezen bekend.
5. Er wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. Ieder lid kan door doornummering aangeven welke kandidaat zijn eerste, tweede en volgende voorkeur heeft. Een lid is niet verplicht alle kandidaten te nummeren; een lid kan aangeven geen van de kandidaten te steunen.
6. Gekozen is de kandidaat die een absolute meerderheid van de stemmen heeft behaald. Blanco stemmen zijn niet toegestaan, onthoudingen tellen niet mee voor de uitslag. Als bij een eerste telling geen kandidaat is gekozen, valt de kandidaat die de minste stemmen heeft af en worden diens stemmen op basis van de doornummering toegekend aan de kandidaten die nog niet zijn afgevallen. Daarna wordt opnieuw geteld. Deze stappen worden telkens herhaald, tot een van de kandidaten een absolute meerderheid van de stemmen heeft behaald.
7. Indien er slechts één tot het referendum toegelaten kandidaat is, wordt de lijsttrekker gekozen op de ledenvergadering met toepassing van artikel 36.

ARTIKEL 34 • HET OPSTELLEN VAN DE KANDIDATENLIJST

Bij het opstellen van de kandidatenlijst gelden de volgende regels:

1. Ieder lid kan zich aanmelden voor de kandidatenlijst.
2. De externe kandidatencommissie beoordeelt de kandidaten aan de hand van het integriteitsprotocol. Is zij van oordeel dat problemen rond de integriteit van een kandidaat een ernstig risico vormen, dan laat zij die kandidaat niet toe tot de stemming op de ledenvergadering. De kandidaat kan dat oordeel ter toetsing voorleggen aan de commissie voor geschil en beroep. De commissie voor geschil en beroep kan bepalen dat de kandidaat wordt toegelaten tot de stemming op de ledenvergadering.
3. De commissie beoordeelt alle kandidaten die tot de stemming zijn toegelaten op hun geschiktheid. Daartoe bevraagt zij de kandidaten zo nodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zo nodig opgegeven referenties na en wint zij informatie in over de kandidaten.
4. Daarna stelt de commissie een advies op over alle kandidaten en geeft zij een advies over de volgorde van de kandidatenlijst. Daarbij let de commissie op diversiteit, spreiding over deskundigheid en ervaring, en teamrollen. De commissie stelt elke kandidaat vertrouwelijk op de hoogte van de adviezen. Zij krijgen de gelegenheid zich terug te trekken.
5. Tot de stemming toegelaten kandidaten die niet op de lijst zijn geplaatst, kunnen hun kandidatuur handhaven. Kandidaten die wel op de lijst zijn geplaatst, kunnen zich kandidaat stellen voor hogere plaatsen.
6. De kandidatencommissie maakt de conceptkandidatenlijst en de namen van alle kandidaten, voor zover zij zich niet hebben teruggetrokken, bekend.

ARTIKEL 35 • VASTSTELLING VAN DE KANDIDATENLIJST DOOR DE LEDENVERGADERING

Als de kandidatenlijst wordt vastgesteld op de ledenvergadering, gelden de volgende regels:

1. Op de ledenvergadering wordt per plaats gestemd, te beginnen met plaats één. De leden brengen een stem uit op de kandidaat van hun voorkeur, of zij kunnen aangeven dat zij geen van de kandidaten steunen. Blanco stemmen zijn niet toegestaan, onthoudingen tellen niet mee voor de uitslag.
2. De ledenvergadering besluit over het aantal plekken waarover apart wordt gestemd. De ledenvergadering kan besluiten het resterende deel van de lijst in één keer vast te stellen of het afdelingsbestuur daartoe te machtigen.
3. Haalt een kandidaat een absolute meerderheid, dan is zij of hij direct gekozen. Haalt geen van de kandidaten een absolute meerderheid, dan vindt herstemming plaats tussen de twee kandidaten met het hoogste aantal stemmen. Als het aantal stemmen dat wordt uitgebracht tegen beide kandidaten meer dan 50% is, zijn zij afgewezen en schuiven de kandidaten voor de volgende plaatsen op de lijst een plaats op. Is het aantal stemmen tegen beide kandidaten minder dan 50%, dan is de kandidaat met de meeste stemmen gekozen; bij een gelijk stemmenaantal beslist het lot.
4. Elke kandidaat kan zich op elk moment terugtrekken.
5. Het afdelingsbestuur draagt zorg voor het inleveren van de kandidatenlijst.

ARTIKEL 36 • VASTSTELLING VAN DE KANDIDATENLIJST BIJ REFERENDUM

Als de ledenvergadering, op voordracht van het afdelingsbestuur, bepaalt dat de kandidatenlijst bij referendum wordt vastgesteld, gelden de volgende regels:

1. Het afdelingsbestuur is verantwoordelijk voor vaststelling en bekendmaking van het tijdschema, het verloop van de stemming en de vaststelling van de uitslag.
2. Er wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. Ieder lid kan door doornummering aangeven welke kandidaat zijn eerste, tweede en volgende voorkeur heeft. Een lid is niet verplicht alle kandidaten te nummeren; een lid kan aangeven de volgorde van de kandidatenlijst te steunen of geen van de kandidaten te steunen. Blanco stemmen zijn niet toegestaan, onthoudingen tellen niet mee voor de uitslag.
3. Een formulier geldt in eerste instantie als een stem van eerste voorkeur. Een kandidaat met meer dan 50% van de geldige stemmen is gekozen. Indien geen van de kandidaten aan deze voorwaarde voldoet wordt steeds de kandidaat met het geringste aantal stemmen afgewezen. Elk van de formulieren voor de afgewezen kandidaat worden toegekend aan de erop genoemde kandidaat van de eerstvolgende voorkeur. Hierbij tellen kandidaten die zijn afgewezen of die reeds zijn gekozen niet mee. Formulieren waarop geen verdere voorkeur wordt genoemd zijn uitgeput. Een kandidaat met meer dan de helft van de niet uitgeputte stemmen is gekozen.
4. Het bestuur draagt zorg voor het inleveren van de kandidatenlijst.

ARTIKEL 37 • NA DE VERKIEZINGEN

Als GroenLinks deelneemt aan onderhandelingen over deelname aan het college van B&W of het college van gedeputeerden neemt een vertegenwoordiger van het afdelingsbestuur deel aan de interne besprekingen en de selectiegesprekken met de kandidaten voor de functie van wethouder/gedeputeerde.

HOOFDSTUK 7 SAMENSTELLING VAN HET AFDELINGSBESTUUR

ARTIKEL 38 • FUNCTIES BINNEN HET AFDELINGSBESTUUR

1. Het afdelingsbestuur telt ten minste drie leden: voorzitter, secretaris en penningmeester.
2. De leden van het afdelingsbestuur worden voor twee jaar gekozen door de ledenvergadering; de ledenvergadering kan besluiten dat de voorzitter wordt gekozen bij referendum. Het bestuur kan een rooster van aftreden vaststellen.

ARTIKEL 39 • VERKIEZING VAN DE AFDELINGSVOorzitter BIJ REFERENDUM

1. Het afdelingsbestuur is verantwoordelijk voor vaststelling en bekendmaking van het tijdschema, het verloop van de stemming en de vaststelling van de uitslag.
2. Er wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. Ieder lid kan door doornummering aangeven welke kandidaat zijn eerste, tweede en volgende voorkeur heeft. Een lid is niet verplicht alle kandidaten te nummeren; een lid kan aangeven geen van de kandidaten te steunen.
3. Gekozen is de kandidaat die een absolute meerderheid van de stemmen heeft behaald. Blanco stemmen zijn niet toegestaan, onthoudingen tellen niet mee voor de uitslag. Als bij een eerste telling geen kandidaat is gekozen, valt de kandidaat die de minste stemmen heeft af en worden diens stemmen op basis van de doornummering toegekend aan de kandidaten die nog niet zijn afgevallen. Daarna wordt opnieuw geteld. Deze stappen worden telkens herhaald, tot een van de kandidaten een absolute meerderheid van de stemmen heeft behaald.
4. Indien er slechts één kandidaat is, wordt de voorzitter gekozen op de ledenvergadering.

ARTIKEL 40 • WIJZE VAN VERKIEZEN VAN HET AFDELINGSBESTUUR

1. Het afdelingsbestuur, of door een daartoe ingestelde commissie dragen kandidaten voor aan de algemene ledenvergadering.
2. Op de ledenvergadering wordt per functie gestemd. De leden brengen een stem uit op de kandidaat van hun voorkeur, of zij kunnen aangeven dat zij geen van de kandidaten steunen. Blanco stemmen zijn niet toegestaan, onthoudingen tellen niet mee voor de uitslag.

3. Bij drie of meer kandidaten is een kandidaat direct gekozen als deze de absolute meerderheid haalt. Haalt geen van de kandidaten een absolute meerderheid, dan vindt herstemming plaats tussen de twee kandidaten met het hoogste aantal stemmen conform lid 4.
4. Bij twee kandidaten is de kandidaat met de meeste stemmen verkozen, mits het aantal stemmen op 'geen van de kandidaten' minder dan 50% is. Bij een gelijk stemmenaantal beslist het lot. Als het aantal stemmen dat wordt uitgebracht op 'geen van de kandidaten' meer dan 50% is, zijn zij afgewezen en blijft de vacature ongevuld. In dat geval wordt de functie, tot aan een nieuwe verkiezing, tijdelijk waargenomen door de overige in functie zijnde bestuursleden.